

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 25/2022-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1Nt/14/2020 zo 16. júla 2020 a proti jeho postupu v tomto konaní takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 21. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť, v ktorej sa sťažovateľ bez právneho zastúpenia advokátom domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), porušenia práva na spravodlivý proces a súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ku ktorým malo dôjsť postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní o návrhu sťažovateľa na obnovu konania pod sp. zn. 1Nt/14/2020, ako aj rozhodnutím zo 16. júla 2020, ktorým bol návrh na povolenie obnovy konania podaný sťažovateľom odmietnutý.

2. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti ani v sťažnostnom petite neoznačil napadnuté rozhodnutie okresného súdu dátumom jeho vydania, uviedol iba, že o jeho návrhu bolo rozhodnuté na verejnom zasadnutí konanom na okresnom súde 16. júla 2020.

3. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil žiadne prílohy.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ namieta voči postupu a rozhodnutiu okresného súdu, že mu v dôsledku nepovolenia obnovy konania nebola umožnená opätovná konfrontácia s poškodenou. Popiera, že by malo ísť o konfrontáciu opätovnú, ako to v napadnutom rozhodnutí uvádza okresný súd, keďže v pôvodnom trestnom konaní mu konfrontácia s poškodenou umožnená nebola, hoc o ňu opakovane žiadal.

5. Okresný súd tým, že úkon trestného konania, ktorý v minulosti nebol realizovaný, označil za vykonaný, úmyselne vo veci sťažovateľa klamal. To viedlo k potrebe podať proti rozhodnutiu okresného súdu opravný prostriedok, v dôsledku ktorého sa v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu vec sťažovateľa nachádzala už tri mesiace na „*odvolacom súde*“. Okresný súd tak spôsobil v namietanom konaní zbytočné prietahy.

6. Okresný súd tiež vo veci rozhodoval napriek tomu, že nemal k dispozícii časť spisu a nebol s ňou oboznámený.

7. Z uvedených dôvodov v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho označených práv, aby rozhodnutie okresného súdu zrušil a prikázal mu vo veci konať. Sťažovateľ tiež žiadal priznať mu „*odškodné*“ za bezdôvodné prietahy v konaní v sume 5 000 eur z dôvodu, že okresný súd úmyselne porušil jeho základné práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv sumarizovaných v bode 1 tohto rozhodnutia postupom okresného súdu v konaní o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy trestného konania vedenom pod sp. zn. 1Nt/14/2020 a jeho rozhodnutím zo 16. júla 2020.

10. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti nekonkretizoval, ktorý odsek čl. 50 ústavy namieta, zo slovného vymedzenia práva na obhajobu, ako aj z obsahu odôvodnenia ústavnej sťažnosti ústavný súd ustálil, že sťažovateľ namieta porušenie čl. 50 ods. 3 ústavy.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 dohovoru postupom a rozhodnutím okresného súdu:

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

12. Z podstaty princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07).

13. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

14. Keďže sťažovateľ mal možnosť domáhať sa nápravy tvrdeného porušenia svojho práva na krajskom súde v rámci konania o sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu podanej podľa Trestného poriadku a túto svoju možnosť aj využil, ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu nemá právomoc na takéto preskúmanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05).

15. Ústavný súd preto časť ústavnej sťažnosti smerujúcu proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu:

16. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04 a iné).

17. Zo spisovej značky konania vedeného o sťažovateľovom návrhu na obnovu konania (1Nt/14/2020) jednoznačne vyplýva, že začalo v roku 2020. Rozhodnuté o ňom bolo uznesením

zo 16. júla 2020. Konanie na okresnom súde preto prebiehalo nanajvýš niekoľko mesiacov. V čase podania ústavnej sťažnosti sa už vec na základe sťažnosti nachádzala na Krajskom súde v Banskej Bystrici, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti posúdil ako zjavne neopodstatnenú a podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ju odmietol.

18. Nad rámec uvedených záverov ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti absentujú zákonom predpísané náležitosti.

19. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepripojil splnomocnenie na jeho zastupovanie advokátom (§ 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a o ustanovenie advokáta ani nepožiadaval.

20. Sťažovateľ taktiež k ústavnej sťažnosti nepripojil kópiu rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd (§ 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pričom predloženie rozhodnutia všeobecného súdu, proti ktorému ústavná sťažnosť smeruje, je podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. Dispozičná zásada, ktorá charakterizuje konanie pred ústavným súdom, si tu vyžaduje maximálnu procesnú aktivitu sťažovateľa a len výnimočne procesnú aktivitu ústavného súdu vyvolanú návrhom sťažovateľa (III. ÚS 502/2016, I. ÚS 345/2020).

21. Ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie zistených nedostatkov ústavnej sťažnosti, keďže proces odstraňovania chýb podania by bol ohľadom na dôvody odmietnutia sťažnosti sumarizované v bodoch III.1 a III.2 odôvodnenia tohto rozhodnutia neefektívny, neekonomický a nemohol by viesť k eventuálnemu prijatiu ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

22. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2022

Peter Straka
predseda senátu